

Діло

Виходять що-дня рано
крім понедіків.

РЕДАКЦІЯ
АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринна 18, II. пов.
Конт. почт. шлюк. 26.724
Адреса тел.: „Діло—Львів“
Числа телефону 281

Рукописи
редакції не повертає.

ПЕРЕДПЛАТА

• Австро-Угорщина:
місячно . . . 270 К.
чвертьрічно . . . 6—
піврічно . . . 16—
річно . . . 32—
у Львові (без доставки):
місячно . . . 240 К.
чвертьрічно . . . 7—
піврічно . . . 14—
річно . . . 28—

За зміну адреси
платити ся 50 к.

Ціна ogłoszenia:

Строчка п'ятиднів, днів
двах 40, з надписом 20
включая 100, з надписом
вста і К. Пондікості
контра і зручності 100.
Надписом вставка і К.
Стандартним та першим
таблицю.
Окремі проклади
у Львові 10
на промовній 12 к.

Видас: Видавничча Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Побіда воєнної партії.

Вісти про абдикацію Миколи II передчасні. — Мілюков міністер заграничних справ. — Вістка про замордоване Протопопова потверджується. — Побіда партії воєнної і антанту в першій стадії революції. — Скликане конституанти.

Новий національний кабінет.

ПЕТРОГРАД. (Пет. Тел. Аг.) Виконуючий відділ Думи оголосив отсей склад нового національного кабінету:

Президент міністрів і міністер внутрішніх справ: кн. Львов, голова Союзу земств.

Міністер судівництва: посол з Саратова Керенський, провідник партії трудовиків.

Міністер комунікацій: заступник голови Думи Украсов.

Міністер торгівлі і промислу: посол з Кострома Коновалов.

Міністер просвіти: професор московського університету Мануїлов (один в видавці двенника „Русскія Вѣдомости“—Ред.)

Міністер війни і тимчасовий міністер маринарки: член Державної Ради Гучков, голова третьої Думи, голова з'єдинених комітетів змобілізованого промислу.

Міністер рільництва: посол з Петрограду Шингарев.

Міністер фінансів: посол з Київщини Терещенко.

Державний контролор: посол з Казани Голднер.

ПЕТРОГРАД. (Пет. Тел. Аг.) Мілюков став у новім правительстві міністром заграничних справ. З членів нового кабінету тільки один Гучков був у старім кабінеті міністром муніцип. Становище міністра здоровля і надпрокурора св. Синода необсаджени.

Члени виконуючого комітету Думи.

КОПЕНГАГА. (Ткб.) Вибраний Думою виконуючий комітет складається з отсих осіб: Голова комітету: голова Думи Родзянко. Члени: голова соц. дем. групи Чхеїдзе, голова групи трудовиків Керенський, провідник конс. дем. партії (кадетів) Мілюков, октябрист полковник Енгельгардт, заслужник голови Думи Коновалов, козацький офіцер Караулов, перший секретар Думи Дмитріюков, другий секретар Думи Ржевський, провідник октябристів Шидловський, член конс. демократ. партії Неклесяев, провідник уміркованих октябристів кн. Львов, провідник лівих націоналістів Шульгін (відомий з виступів проти Українства в „Кієвлянині“—Ред.)

Заяви членів царської родини і командуючих генералів.

Бюро Райтера подає отсі вісти: Вел. кн. Кирило заявив, що ставить себе зовсім до розпорядимости Родзянко.

Ген. Алексеев відповів, що приймає пропозицію Думи.

Ген. Брусилов відповів, що сповнить свій обовязок супроти царя й держави.

Вел. кн. Микола Миколаевич телеграфував до Родзянко, що в порозуміню з шефом генерального штабу Алексеевим просить царя, щоб серед теперішніх зловстих обставин прийняв сьдно можливе рішення в цілі виратования Росії й доведення війни до успішного кінця.

Цар в головній квартирі. Цариця під сторожею.

АМСТЕРДАМ. (Ткб.) Тутешна пресова агенція доносить, що цар знаходить ся в головній квартирі, а цариця й царевич в Красній Селі.

ЛОНДОН. (Ткб.) „Daily Chronicle“ доносить з Петрограду, що цариця знаходить ся під сторожею.

Абдикація ще не рішена?

КОПЕНГАГЕН. (Ткб.) Доносять сюди член Стеггольм, що революціонери постарили

цареві ультиматум, щоби сьчас підписав маніфест з признанем теперішнього політичного стану без застережень.

Справджується вістка, що Протопопова замордовано.

АМСТЕРДАМ. (Прив. тел.) Проклямація виконуючого комітету думського оповіщає, що корона імператора всієї Росії перейшла з Миколи II. на його сина, наслідника престолу Олександра IV. До часу його повнолітності буде правити державою як регент, вел. кн. Михайло Олександрович.

ЛОНДОН. (Райтер.) Канцлер скарбу Бонар Лов заявив в палаті громад, що від англійського амбасадора в Петрограді приїшла депеша, що перше доносене про абдикацію царя і заіменоване вел. кн. Михайла регентом не зовсім точне. Абдикація царя та іменовані регента ще не переведене, хоч виконуючий комітет рішив про те. Після дальших телеграм місце побуту царя невідоме.

Члени Державної Ради до царя.

Як доносить „Times“, 22 членів Державної Ради, серед них Гучков і Трубецкой, вислали 14. марта до царя телеграму, представляючи обставини, які загнали нарід в крайню розлуку і спричинили атак на правительство. Задержане старого правительства рівнало би ся поваленю всіх законів і прав, а також розгромові і кінцеви династії. Ратунок може принести тільки безпробовачне зріване з минувщию, скликане парламенту та іменоване міністрів, що мають довіре народу, які правила би в порозуміню з Думою.

Суперечні вісти з Москви.

АМСТЕРДАМ, 16. марта. (Ткб.) На основі депеш з Гапаранди ведуть ся в Москві далі криваві бої. Начальник московського військового округа Мрозовський відмовив ся признати нове правительство і не хотів випустити власти з своїх рук.

АМСТЕРДАМ, 16 марта (Ткб.) З Москви надійшли отсі відомости: На вістку про революцію устроено в Москві радні маніфестації. Утворив ся військовий комітет для вдержання порядку при помочи війська. Арештовано військового команданта і кілька тисяч жандарнів та поліційних урядників. Політичних в'язнів випущено на волю.

Становище Фінляндії.

СТОКГОЛЬМ (Ткб.) „Aftenbladet“ довідується, що залізничний рух між Торнеом і нашими частями Фінляндії перерваний. Подорожні оповідають, що залізничні лінії в богатях місячя перервані. Війська, які стоять в Фінляндії, мають певне получить ся з революцією, бо коли давне правительство хотіло покликати їх до Петрограду, відмовили послуху.

Англійський амбасадор убитий?

БЕРЛІН (Ткб.) Як доносить „Berl. Tagbl.“ зі Стокгольму, подорожні, що прибули до Гапаранди, оповідають, що англійського амбасадора Buchanan а мали вбити.

Як відбула он революція в Петрограді?

Про події в Петрограді приносять англійські і нейтральні дневники отсі вістки:

В неділю

пришло на судицях до заворушень ще більших, як минулої пятниці. Проби товну розігна-

ти були безуспішні, хоч до неї імовірно війско стрляло. Під ту саме пору зібрала ся комісія Думи для наради над справами живни, яка радила до пізної ночі.

Дума

збрала ся на повне засідане в понеділок. Зібраних послів повідомлено про царський рескрипт, який відкладає Думу до по половини цвітня. Проте Дума рішила радити дальше.

Війско в Думою.

Три полки гвардії і кілька полків піхоти прилучило ся до послів. Ті полки обсадили арсенал. Провідники Думи відбули нараду з відпоручниками війск, яких було в Петрограді 30.000. На тій нараді порішено утворити комітет з 12 членів поступового бльоку і соціялістів.

Цар

під ту пору був в головній квартирі. До него депешував Родзянко, що кінчеце в утворені нового правительства. Відпис депеші післано всім командуючим генералам на фронті з віванем, щоби спонукали царя повинувати ся волі Думи.

Рада міністрів

рішила відбути засідане і повідомила про те царя. Цар відповів, що він заіменує шефа генерального штабу Алексеева диктатором. Зревольтоване війско заволоділо нічним містом і випустило з в'язниць усіх в'язнів, які підпадали судовий будинок. Пожар погашено.

Друга телеграма до царя.

Коли комітет Думи не одержав на першу пильну депешу ніякої відповіді, Родзянко іменем комітету вислав цареві послідне упімнене. І та депеша остала без відповіді.

Ново правительство.

Супроти того палата по довгій дискусії рішила утворити провізоричне правительство. Родзянко вівано, щоби взяв участь в засіданю Ради міністрів. Родзянко поїхав в панцирнім самоході до палати Марії, де застав зібраних усіх міністрів. Він заявив їм, що Дума рішила в згоді з народом утворити провізоричне правительство, бо не видати иншого способу, щоби привернути лад в столиці і в краю та довести війну до побіданого кінця.

Відповідь міністрів.

Більшість міністрів готова була уступити і згодна ся на установлене вел. кн. Михайла регентом. Президент міністрів кн. Голднер заявив, що він уступає. Тільки міністер війни ген. Бельєв відказав, що він не аломить своєї жовнірської присяги і буде бороти ся доти, доки не одержить ніякого приказу від царя. Після повороту Родзянко до Таврійської палати комітет Думи рішив односторонно утворити провізоричне правительство і поручив зарядити

уязнене міністрів.

Новий міністер справедливости видав за гальну амнестію для політичних преступників. В Думі зявила ся депутація війск, щоби дізнати ся про її рішення. В депутації зявили також участь офіцери царської гвардії, між ними і полковник Енгельгардт, посол до Думи. Президент Родзянко повідомив депутацію про зміну правительства. Зараз опісля зявила ся депутація Преображенського полку, заявляючи, що тої полк також стає по стороні революціонерів.

Вечером

всі петроградські війська пристали до революції. Вони заняли Петропавловську кріпость. До Петрограду приїшли війська з Кронштаду, щоби получить ся з петроградськими полками.

Спокій вертає.

ЛОНДОН (Ткб.) Бюро Райтера доносить з Петрограду: Спокій вертає швидко. Богато дахів є обсаджених прихильниками давного правительства, які дожидаючи його повороту

стріляють до війська і до людності. На приказ виконуючого комітету жовірни перешукали дахи і усунули з них всі підозрілі особи.

Скликане конститутанти.

ПЕТРОГРАД (Райтер.) Представники робітників у виконуючій комітеті Думи досягнули порозуміння, що мають бути скликані конституючі збори, вибрані на основі загального виборчого права.

Віденська преса про події в Росії.

„N. Fr. Presse“ приписує акцію думської більшості впливові Англії, яка хотіла накинути цареві воєнне правління. Але тимчасом піднесла ся народна маса, яка хоче хліба і мира і питає, чи нове правління опанує сі змагання народних мас. Здається, що не Дума панує над Петроградом, тільки Петроград над Думою. В кождім разі Росія буде горожанською війною ослаблена, що випадє на користь справі мира.

„Reichsprot“ питає ся, чи є се революція за миром, чи заговор для дальшого веденя війни, який інсценувала Англія. На се питає нема ще відповіді. В кождім разі в Росії запанує хаос і се є все підраднюю повою.

„Arbeiter-Zeitung“ вважає події в Росії революцією проти війни, маючи на увазі, що революцією попередили масові рухи, які мали протиповстанний характер.

Погляд берлінського Lokalanzeiger-a.

БЕРЛІН (Ткб). Стокгольмський кореспондент „Lokalanzeiger a“ доносить, що виконуючий комітет Думи не опанував положення. Становище війська є зовсім непевне. Незабаром засоби поживи вичерпають ся. Думають, що комітет в найближшій днях буде заступлений революційним правлінням, яке опреть ся на радикальних і соціалістичних елементах. Несупокі приймуть що-раз більше характер, протиповстанний війни.

Побіда воєнної партії.

РОТЕРДАМ (Ткб). „N. R. Courant“ пише: Перша фаза російської революції принесла побіду партії воєнної і антанту. Однак революції мало коли завершають ся своєю першою стадією. Також нове правління, хочби й парламентарне, не зуміє зробити хліба з каменя.

ВОЛОДИМИР ГНАТЮК.

На що у нас видають ся книжки?

(Дальше.)

3) Як відомо, є в нас два роди прикметників: одні мають твердий співзвук перед закінченням, другі м'який; останні дуже мало, прим. гусій, песій, синій, народній, останній. Наші „модерністи“, не знаючи, котрі саме прикметники м'ячать ся, почали заводити м'ягчення всюди без розбору, особливо у прикметників, що перед закінченням мають букву я; пишуть отже: економічного (оі), зеленого (оі), склянного (-оі), деревляного (оі) і т. д. Я чекаю, коли вони аналогію розтягнуть ще дальше, тай почнуть писати: твердого, ситлого, синього і т. д., думаючи, що пишуть зовсім „по повтавському“. Сюди можна причислити й „а: м'які, свої, не уживані на цілім нашій єдиног. просторі, крім у кількох галицьких „інтелігентів“. Вони утворили по аналогії муж. роду м'яго, свого; народні форми звучать: м'яі, її, с'я, с'яі, с'яі. Також постійно уживане зам. с'яй — цей (ця, цей і цюї) не все відповідне. Цей повстадо з отсей (отсей, оцей, цей) і має часом инший в'ятінок, як с'яй. Сюди можна причислити також: кожній, кожного (не м'я в утворене від рос. кожа, що значило би:

шкіряний) замість кождий, кожного. Рос. Українці уживають вправді кожен, кожного, але аби се була особливо гарна фонема, не скажу. В таким разі чомуб нам не завести в літературну мову гуцульського: енним, зам. одним, абс: три нни, зам. три дни і т. д. Коли побіч усіх цих форм пойдеть ся ще: ньов, нев, сев з одного, та їхнього і тієї з другого боку, то образ саламахи — майже повний.

4) У російських Українців доводі часто скорочує ся замієнник ся на сь. Того скорочення не всюди можна уживати, а особливо ніколи в 3 особи одмінні тепер часу. Тимчасом у Галичій як і заз тут те скорочення найчастійше, отже: скорочуєсь, відпрошуєсь, даєсь, пускаєсь і т. д. Коли Галичанин уже таких форм, то хоч би він кілька разів поставив побіч них: зай, сливе, вічі, позичані, статті, засідання, поширювати (зам. ширити, розширювати), найшли все у зразковому порядку і т. д., може бути певний, що його українщина — пропала. Коли отже хто не знає, коли саме можна ся скорочувати, то зробити найліпше, уживаючи всюди повної форми ся, тоді певно менше побудить, як скорочуючи її.

5) Під рос. впливом пишуть деякі рос. Українці: умірати, збирати, в'їтати, зїма і ин. зам. умирати, збирати, витати, зїма (рос. и = і). Отсе декому так свободоало ся в нас, що починає вводити тут сі фонемні без найменшої потреби.

6) На рос. Україні уживають дуже часто

проводі „герохових палат“, які невідступно йдуть по пятам об'єкту свого „нагляду“. Особи, які знали Митрополита ще до його заслання у монастир, оповідають, що в'ї давно терпить на т. зв. „слоневу недугу ніг“ і потребує постійної лікарської помочи.

„Серед яких умова живе митрополит Шептицький у Ярославлі, можна судити хоч би на підставі такого випадку. Незабаром по прибуттю у Ярославль Шептицького привели до місцевого римо-католицького костела висловити ся; Митрополита супроводжали цілий отць функціонерів поліції: пристав, околоточний, двоє городових і один цивільний“. Сповідь відбувала ся у сусідній з костелем ризниці, в дверях якої через цілий час відбування тайни стояла поліція. Мало се місце підчас богослуження у костелі, на очах десятка богомольців, серед тих богомольців були особи, які знали Митрополита з його попередньої діяльності у Галичині. Богато з тих, що бачили сю сумну сцену, плакало-ридало...“

Ф Н

„Галицько-русское благотворительное общество“ в 1916 р.

Відень, 14. марта 1917.

Відбули ся річні загальні збори „Галицько-русского благотворительного общества“ у Петрограді, на яких упрва товариства предложила звіт за 1916 р. У минулім році — читасмо у звіті, поміщенім у „Н. Времени“ — товариству прийшло ся опікувати ся „галицько-руськими“ утікачами, які опинили ся у Петрограді, головну частину, яких становили народні учителя, учительки і студентська молодь, яка була на спеціальних курсах М. Лохвицької Скалона, дальше удержувати захисти для малолітніх утікачів зразу у Київі, відтак у Бердянську, уладити приюті для галицьких сиріт зразу у Петрограді на ріці Карповій, відтак у місті Тулі. Для облекшеня неволі утікачів у самій Галичині товариство організувало окремий санітарно-харчовий відділ, який видавав утікачам щоденно від тисячі до двох тисяч горяччій і сухих пайок. Для розсліду положення взятих до неволі Галичан був висланий у приуральські і сибірські табори полонників І. Білик. Видавничу діяльність товариства виявила ся у виданню великої розвідки Ф. Аріста п. з. „Карпато-руссіє писатели“, т. I, і брошури М. Карниловича п. з. „Крестянській вопросъ въ Галиціи“. Крім сього у видавничій комісії товариства обговорювало ся видане „Фіанчної карти Карпатської Русі“ І. Піддубного. Товариство уладжувало виклади, посвячені „карпато-русскому“ питанню. Викладали князь Н. Жевахов, граф В. Бобринський, член Думи М. Митроцький, І. Міканоров, Д. Вергун і ин. Після недавнього викладу Д. Вергуна, присвяченого „Зеленій Русі“, виготовлено записку про konieczність прилученя „руської“ части Буковини до Росії з раціей історично-національних, економічних і стратегічних. У виготовленню записки брали участь крім Д. Вергуна ще ген. М. Анзресъ, полковник А. Лубенцов і д-р Р. Геровський. З поміж відділів товариства особливо діяльність виявляв одеський відділ під проводом проф. П. Казанського. З питомців товариства коло 20 „юношей“ пішли добровольцями на війну або вступили до військових шкіл. Двох з них убито: одного на карпатській

приїменника од побіч від. Дехто, прим. Неуей Левницький, уживає виключно од. Уважаючи се за особливу прикмету українщини, дехто в нас викидає від і писати од. Не бачу причини, задля якої від було би гірше або поганійше і через що його треба би викидати з уживаня.

Від кількох літ „поширило ся“ у нас уживане фрази „з того часу“. Вона прийшла з російської України і є дословним перекладом російської „съ отъль поръ“. Вправді і у нас є така фраза і вона народна, але не ідентифікує ся з фразою „від того часу“. Що инше значить, коли напишу: „Іван Франко почав оголочити, коли напишу: „Іван Франко почав оголошувати свої поезії від 1874 р.“, а що инше: „Вірші Івана Франка з 1874 р.“ Така сама різниця між „від того часу“ і „з того часу“, тому не треба їх змішувати.

Подібним русизмом належить уважати прислівник зараз при дієсловах минулого часу. В російщині „сейчас“ значить тепер і зараз. Коли Росіянин скаже: „Я сейчас написал п'исьмо“, то се зовсім добре, але коли Українець скаже: „Я зараз написав листа“, то се русизм. По українськи треба говорити: „Я тепер написав лист“ і „Я зараз напишу лист“. „Зараз“ уживаємо отже тоді, коли думаємо про найближшу будуччину, а не минувшину. Заводити таке „зараз“, як російське „сейчас“ в літературну мову нема ніякої потреби“.

(Конець 67-го)

ВИНА

Богослужби — природні — білі — самороднери

просимо безплатно замовляти — до весняного транспорту — в посередниченю

„НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ“ Львів.

другого на кавказькій фронті; п'ятьох ранено, однаке вони незабаром вернулися на фронт; чотирьох заслужили георгіївські хрести і медалі.

Ф. К.

Чужинець про українського жовніра

В „Oesterreichische Rundschau“ містять Г. Р. Фляйшман коротку студію про українських кобзарів. У своїх як воєнних походах через українські землі як командант українських жовнірів одного з кобзарів пізнав автор. Про їх вплив на українського жовніра пише далі автор: „Український жовнір виявляє свою хоробрість, бо вже в диточих роках учили його народні пісні, що се найбільша слава хоробро жити, бороти ся і вмирати. Коли від початку війни не тільки українські жовніри біють ся із самовідреченням під нашими славними прапорами, але і тисячі добровольців, українських стрільців, жертвують своєю кров'ю за нашу перемогу, то годять ся згадати того, що своїми піснями про славу минувшість виховав нарід в такій ідейности: се кобзар“.

Одна з фантазій про мир.

Відень 15. марта.

Швайцарська „Gazette de Lausanne“ доносить, що центральні держави готувать такі мирові угоди: уступлене з Бельгії за анексію бельгійського Конго, уступлене з Франції за повернене колоній, утворенне незалежного Польського Королівства в границях давнього варшавського князівства з виключенням губерній: виленської, ковенської, сувальської, гродненської, утворенне литовського королівства, до якого буде прилучена на правах автономії Курляндія.

З того литовські круги виводять висновок, що литовське питання буде поладжене не тільки по бажанням Поляків.

Бетман Гольвеґ у Відні.

ВІДЕНЬ (Ткб). Бетман Гольвеґ прибув до Відня і відбув нараду з гр. Черніном. Німецький канцлер конферував теж з гр. Клям Мартініцом та дожидає приїзду гр. Тси до Відня. Гр. Бетман Гольвеґ був на сніданню у Цісаря в Ляксенбурзі.

Найновіші вісти з Росії.

Царський маніфест.

Цар реґнує на річ брата вел. кн. Михайла Олександровича. — Сей реґнує таном. — Вел. кн. Микола Миколаєвич начальним командантом армії в полі. — Де перебуває цар.

ПЕТРОГРАД. (Ткб). Петроградська Телеграфічна Агенція оголошує отсей маніфест царя Миколи II:

Ми в Божої ласки Микола II, імператор всеросійський, цар польський, вел. князь фінляндський ітд. подаємо отсим до відомости наших вірних підданих, що слідує:

В днях великої боротьби з заграничним неприятелем, який від трьох літ старість ся поводить нашу вітчизну, зіслав Бог новий допуст. Внутрішні трудности загрожують зловіщим впливом на кінець війни. Будучність Росії, честь моєї армії, щастя народу і ціла будучність нашої дорогої вітчизни домагають ся доведення війни ва всяку ціну до побідного кінця. Жорстокий неприятель робить останні зусилля, близька є хвиля, в якій наші хоробрі війська разом з нашими славними союзниками до краю переможуть неприятеля.

В сих хвилях, які рішають про житє Ро-

сії, вважали ми за обовязок совісти улєкшити нашому ниродови тісну злуку й організацію всіх сил до здійсненя швидкої побіди. Тому в згоді з Державною Думою признали ми за добре зрєкти ся корони російської держави і аложити найвисшу власть. Тому, що не хочемо розставати ся з нашим дорогим сином, зіздаємо право наступства по нас нашому братви вел. кн. Михайловн Олександровичеви, якого благословимо при вступленю на російський престол. Поручаємо нашому братови, щоби правив в повній згоді з представниками народу, держав в силі законні урядженя і аложив на них ненарушиму присягу в імени дуже улєбленої вітчизни.

Взявсамо всіх вірних синів вітчизни, щоби сповнили святый патріотичний обовязок послуку цареві в важких хвилях навіщеня і разом з представниками народу асмагали йому в поведєно російської держави на дорогу щастя і слави. Нехай Бог хоронить Росію.

АМСТЕРДАМ (Ткб). В противенстві до заяви Бонара Льова в англійській палаті громад громад Бюро Райтера оголошує телеграму з Петрограду з 16. с. м., яка доносить, що цар абдикував на річ вел. кн. Михайла Олександровича, зрік ся своїх прав до корони, а начальну команду над арміями в полі відав вел. кн. Миколі Миколаєвичеви.

ПЕТРОГРАД. 16. марта (Петр. Тел. Аг.). Цар відав вел. кн. Миколі Миколаєвичеви начальну команду над арміями в полі.

Вел. кн. Михайло Олександрович зрезигнував у своїх прав до престолу.

Міністер заграничних справ Мілюков заявив, що його слова про тимчасову реґенцію вел. кн. Михайла Олександровича і наступство на престолі вел. кн. Олексія були висловом його особистих поглядів.

АМСТЕРДАМ (Ткб). „Allgemein Handelsblad“ доносить: Петроградський кореспондент дневника „Daily Chronicle“ подає відомість, що цар прирєданий в місцевости Болоґое, удав ся до Пскова, де перебував в окруженю малої гвардії. Йому поставлено альтернативу: або нехай зречеть ся престолу, або буде адетронізований.

Цариця є в Царській Селі. Командант палати дав представникови Думи слово чести, що цариця не буде пробувати втікати.

Маніфест нового правительства.

Принципи політики нового правительства: свобода, знесенє всяких обмежень, конституанта.

ПЕТРОГРАД (Ткб). Тимчасове правительство оголошило отсю прокламацію:

Співогрожани! Тимчасовий виконуючий комітет Думи, підпертий залогою і мешканцями столиці, тепер зовсім зломив шкідливий вплив давного правительства так, що може тепер приступити до сильного зорганізованя виконуючої власти. В сій хвилі тимчасовий комітет іменує отсих міністрів першого національного кабинету, яких їх дотеперішня публична і політична діяльність запевняє довіре країни. (Тут ідуть імена міністрів, які вже подано до відомости).

Нове правительство хоче оперти свою політику на отсих принципах:

Загальна, бєвпосередна амнєстія для всіх осіб, які допустили ся політичних або релігійних злочинів, чим також обняті терористичні вчинки, війскова революція, проступки проти рільничих законів; — свобода переконань; — свобода преси; — свобода товариств і зборів, а також право страйку, при чім сі права відносять ся також до війскових осіб в границях, на які позволяють війскові і технічні відносини; — знесенє всяких обмежень, подиктованих оглядами соціальними, релігійними або національними; — бєзпосередне ровпочате організованя народу в ціли скликаня конституанта, яка має оперти ся на загальнім виборчім праві, має установити правительство й узвалити конституцію; — інституцію поліції заступаєт ся національною міліцією в виборними командантами, які підлягають самоуправним інституціям; — громадські вибори на підставі загального голосованя; — війско, яке бере участь в революційнім русі, не має бути зоружене, тільки має бути сконсигноване в Петрограді, — знесенє всіх обмежень жовнірів що до горожанських прав, які мають інші горожані, але тільки під умовою строгої карности в чинній службі.

Тимчасове правительство привязує вагу до

зазначеня, що не має наміру користати з воєнного стану в тій цілі, щоби відволікти передеденє тих реформ.

Заява міністра заграничних справ Мілюкова.

Задача нового правительства: організація країни для побідного закінченя війни.

ПЕТРОГРАД (Петр. Тел. Аг.) Міністер заграничних справ Мілюков прийав у четвер представників агенції Агаса, Райтера, „Associated Press“ і дневника „Times“ і сказав їм: Наша задача полягає на тім, щоби привернути Росії силу, щоби можна запевнити населєню вітєцу победу над ворогом. Великий злочин давного правительства лежить в тім, що воно аґнало країну в повній розстрі.

Що години надходять відомости про зріст власти представників народу. Нове правительство уважає за абсолютну умову абдикацію царя й обняте правління вел. кн. Михайлом Олександровичем.

НОВИНКИ.

Львів, 17 марта 1917

— Третій черговий концерт „Українського Літературно-Артистичного Товариства“ у Петрограді. „День“ з 24. лютого повідомляє: Нині „Українське Літературно-Артистичне Товариство“ (Троїцька 13, кв. 6) устроює третій черговий концерт. У концерті беруть участь артисти Імперат. театрів, Народного Дому і Музичної Школи. (Ф. К.).

— Для українського комітету війскових захистів аложив Вл. о. Фідарет Ортинський, парох в Топільниці, п. Стрільки, 10 корон, за що іменем комітету виплачує сердешне спаскбі Ол. Барвінський голова.

— Виїздатя причинили виселєнцям у охдній Галичині. Міністерство внутрішних справ рішило, щоби виселєнцям із східної Галичини, приміщеня в повітах Городек, Цішанів, Яворів, Мостиска, Доброміль, Старий Самбір, Ліско і Самбір, виплачено державні підмоги. Намісничтву поручить на днях дотичним старостам систувати виплату.

— Жіночий комітет у Відні. Дня 22. марта (четвер) о год. 4½ по пол. у Відні пов. VIII Lange gasse 5 відбудуть ся річні збори Українського Жіночого комітету. Порядок: Звіт з діяльності комітету за рік 1916, звіт з діяльності секцій для полонених, звіти касові, знесенє членів, впис нових членів, вибір членів до тіснішого комітету. З огляду на те, що діяльність Укр. Жін. комітету у 1916 р. значно розширила ся: отворенє читальні для жовнірів і стрільців, уладжуванє концертів, курси для анальфебетів, популярні виклади, отворенє секцій для полонених, зросло дуже число справ поладжувань писемно (число кореспонденцій і експедиція газет виноски місячно около два тисячі штук). В послідних часах проєктовано отворенє дешевой кухні для стрільців і збігівців України, дальше велике число ранених українських жовнірів по шпиталях. — що все вимагає численних сил до праці — а між тим число членів з звиш сотки зійшло на дваїнаїт, просить ся відєнських громадян, таж жінок як і мушн о як найчисленнійшу участь в зборах і вступленє у члени комітету. — За комітет Ол. Стефановичева, секретарка: М. Карановичева, голова.

— Свято дітній школи ім. Шевченка в честь Тараса Шевченка відбудуть ся не в саді „Сокола“, а в салі музичн. Товариства ім. Лисенка при вул. Шашкевича, причім звертаєт ся увагу, що свято розпічнєт ся точно о год. 4 по пол. Управа.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„П'яткова система“.

На необхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх подій тим дорожчі і важливіші для української справи, кончеці як найскоріш і найбільшійшій жерти

Оленка Дроздовська Дрогобич 3 К; Бирчаківну Союно Дрогобич, Терлецьку Стефанію Дрогобич, Кмітковського Володимира Дрогобич, Терлецьку Татяну Відень, Кузівну Ірену Дрогобич. — о. Клим Грушкевич в Мокрянах 10 К; о. Ніколу Ільницького Блажів, д. ра Льва Хомінського судюю в Самборі, Марію Колянковську Батятичі, о. Евгена Кушлика Містковичі, о. Ніколу Гринця Добровлянці. — Галька Чайківська 5 К; Марійку Макарову з Загір'я, Зою Гарасевичеву з Кадуша, дир. Дудкевича з Рогатина, пр.к. Гриневичького з Перемишля. Мотичак Іван Відень 5 К (Дло); надп. Павлаша, пор. Котиса, пор. Гумецького, Марійку Глаз, Нусю Свєтані. — Вася Школяницька, Павлова 10 К; Миколу Кайша Пидж, Марусю Яремову Перемишль, о. Микиту Булика Ожана, Олексія Ярему Перемишль, Марусю Яремову Майдан сівяський. — Ольга Цівиновська, Перемишль 5 К (Дн.); Емілію Шафранську, жінку майора в Перемишлі, вул. Потоцького, Левчак Йосифу в Перемишлі, Вілче ч. 19, Елену Петек учительку в Торках п. Медика, Левчаківну будівничого Перемишль вул. Сянова Долішня ч. 22, о. Мендиського пр.ока Фульштин Глубока. — Гринцишин Стефанія, Ядрусів 2 К (Дн.); Телєв'яка Стефана, урядника пошти, Міску Ольгу в Праги, Модрицьку Михайліву з Ковля. — Дяків Олекс, підпор. УСС, 6 К; Дмитра Шумеля, Ватаскенвервайсінг Штаб, хор. Процева Михайла хор. Яськова Михайла і поруча. Голембівського Івана, всіх на пол. поч. 343, і пор. Келешука Павла з 15 п. п. — Іван Телєв'як пол. почта 613/1, 3 К (Дн.). — о. Волод. Петрик, Бабина 10 К (Дн.); Антонію Гвєс учительку в Бабині, о. Т. офіц. Чайковського фельдшурата, фельдпост 296, о. Юліана Татоцира, кат. гімна. в Самборі, Олексю Ріпецького, конц. адвок. в Самборі, о. Івана Мельника, пароха в Берегах. — С. Телєсницька Артаів 5 К (Дн.). — І. Щегельський парох Бодотня, п. Янчин 10 К (Дн.). — Ірина Кузьмовичова, Лавочне 10 К (Дн.); Анну Чабакову Лавочне, Ірину Мосорівну Сколе, Михайла Гарасевича надпоручника, др. Ярослава Селєзінку надпоручника, Ярослава Кузьмовича хорунж. — Стефа Петрицька, Вербів 3 К; Тещю Сулжанську Бережани, Петра Пришляка Е. 259, Янку Сендєвську Бережани, Василя Бабяка і Миколу Оралєвського УСС. — Іван Бобовський уч. в Гмінді 10 К; п. Ольгу Хтєй в Доброг.тєві, Стефанію Скрентовичеву в Бєльківцях, о. Михайла Паука в Серєдопільцях, Зою Дзюбінську в Кальницькій і Волод. Кобарєвського дир. школи в Вольфсбергу Каринтія. — Гєня Камініська Леньки 5 К; Зєно Комаринську Суходіл, Нілху Костирівну учит. Розділ, Василя Вольного ком. жанд. Блюдинки, п. Войничів, Яросла Островського пор. Мамуля, Теофіла Шухвичан УСС, штаб. почта 182. — Юрій Павлюк под. поч. 613/II 10 К (Дн.); хорунжик Васкова Василь, Маїшевича, Арсенча і Комаринського в 36 п. кр. об. та хорунжого Стрєлчичана з 22 п. кр. овод. — о. Микола Романюк 10 К (Дн.); Вс. о. Еміліяна Король, о. др. Микслю Конрада, о. Дмитра Шуля і о. Михайла Березюка всіх в п. к. таборі Гмінд. — о. Михайло Кордуба парох і декан в Сущій 20 К (Дло).

ОПОВІСТКА.

Неділя 18. марта 1917.

Наші: греко-кат. Коньва — римо-кат. Едвєрд.

Завтра: греко-кат. 42 муш. в Амор. — римо-кат. Йосифа О.

Повєтра: греко-кат. Вас. і Сєфр. — римо-кат. Ілляма.

І Ближні на вечір обрядових пісень „Львівського Бояна“, що відбуде ся в пятницю дня 23. с. м., до набути скорше в складі „Союзного Базару“ Руська 20. Ціни місць: фотелі чч. 1—64 по 4 К, чч. 65—112 по 340 К, крісло I. 2:80 К, II. 2:20 К, III. 1:60 К. — На балкони крісло I. 3 К II. 2 К, III. 1:50 К. — Додат. на вєснєну кухню для шкільної дїтвори і на мєшчанів У. С. В.

Хто хоче заняті ся вєсланєм пєтицій в справі маїєвєству в 5. падолїстє 1916 р., звєстити прислати 1 К 6 сот. на адресу: Kanzlei der ukr. ray. Repräsentanz in Wien VIII Bischofsg. 6, а дїстане всі потрібні друки і поучєня. Просимо всіх, що вже внесли такі пєтиції, щоб на сю адресу прислали повєдомлєнє: коли, до якої

власти і які пєтиції внесєно. Пожаданє було би також знати по можности, кілько підписів було на пєтиції. — Від канцєлярї УПР. 2—2

Французька офензива в Македонії?

БЕРЛІН (Вольф). Безуспішні зусилля Французів в Македонії, одлачувані значними втратами, тривають далі. Здаєть ся, що на Балканах антант поручив Французам вєснєну офензиву. Інакше не можна собі вєтолкувати сього безоглядного посвєчуваня людського житя.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ в дня 17. марта 1917.

ВИНА НА СХОДІ.

На північ від провалу Ойтош на захід від Солотвини і на північний захід від Станиславова відперто наступ Росян.

В Карпатах лісних успішна праця наших патруль.

На північ від Дністра серед значного морозу мала діяльність бєсєв.

ВИНА З ІТАЛІЄЮ.

На Косте Белля вїєска нашє відискали передні становичє, втєвєні 4. с. м., пїймали 3 офіцєрїв і 34 атьєнїв і здобули 2 маш. крісн.

ВИНА НА БАЛКАНІ.

З Альбанії нема нічого оголосити.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гвєєр

З НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ в дня 17. марта 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Між Каньлом Ля Бассє і Анкром значна діяльність огнєва. В кількох місцях вперто англїєські вїддїли вїдали. Між Саї і лїсом С. Пер Воат вїддїли англїєські, а між Бєзрень і Лєссї вїдали француські усадовили ся в рєвах, в котрих ми плянєво уступили. На фронтї над Єноу ввєрвали в терєні пєред становичєми дали нам 35 бранцїв. В Шампанї хвилєво арт. огонь. Налад француської кампанї на захід від Тагїр не вдав ся. Між Мозєю і Мозєлю нашє вїддїли в нападї в 4 вїдтинках фронту привели полєнєних з ворожєї лїнії. В успішнім впадї коло Монсєль над границєю Льотарингї пїймано 20 Французїв.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Нїчого особливєго.

Фронт македонський: На північ від Монастира вєдуть ся новї бої. На схід від Дойрану англїєський вїддїл обєсєдив двєрєнь в Порєб, положений перед нашєю лїнїєю сторожєй.

Першїй квєтермайстер ген. Людєвєрє.

НЕКРОЛЬОГІЯ.

ПОДЯКА.

Неумодима смерть забрала нам Найдорожшого Батька і Дїда о. Винкєнтїєго Сєванського, дозголїтного пароха Ісай. В сїй тєжкій для нас хвилї знайшли ми правдиву поміч і потїху зі сторони Прєчєстєного гр. кат. Духовєства і знакомих. В першїм рїадї складалємо ширєу подяку Всєч. Отцю Деканови В. Ільницькому, парохови Яєтїк, за ширє занятє ся і провід в похоронах; Всєч. о. сєвїтникови Бєнзїнови, парохови Стєрого Самбора, Всєч. о. сєвїтникови Шєрїковськєму, парохови в Турїв, Всєч. о. мїстєдеканови і Валєхови, парохови Ластїєвк, Всєч. о. М. Гарбовськєму, парохови Сєвїлїнка, Всєч. о. А. Дєбрянськєму, парохови Волєсєнки, Всєч. о. І. Ільницькєму, парохови в Головськєму, Всєч. о. Гавдукови в Яєвєрї, і Всєч. о. Мазєрєвнї а Лужка, Вс. П. П. Тєодозїї Тимковичівнї і Рєзєлїї Фєдєвїчівнї, мїсцевим учительком ширєо дякуємо за труд — як також всім чєстїним парохїям за уїдїл в похоронах Помершєго.

РОДИНА.

184 1—1

НА ШКОЛУ ім. Б. ГРИНЧЕНКА

ажожили на мої руки в коронах і сотиках: Вл. п. п. Волод. Бартош, Інженєр у Львові 20 К, Василь Білєцький, проф. в Грацу 10 К, чєстнї громадянин Грушова 20 К, о. Волод. Андрухїв, парох Ляшок долїшних 10 К — 90 К. За сї щєдрї дари в так прикрїх для нас часах складалємо ласкавим жєртвованям в імєнї шкільної дїтвори і їх родичїв сїм прилюдно сєрдєчну подяку. М. Слєк. Адреса: Управа школи ім. Б. Грінченка, Городецька 95, або Грунвальдська 4. 40 1—1

Глядїю Інструктора до дїтєй народних шєл — першєствєно мають семїнарїєстє. Услєня вєдєдєтє в зголєшєвєцх. — П. Бартошко, Pflerspital Olmütz. 183 1—3

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства госп. кред.

„Народний Дїм“

стов, зар. з обм. порукою

в Уєтрїнах долїшних

відбудуть ся дня 1. цвєтєя 1917 о год. 4. по полуднї в домі п. Гєнтоша Щєрбака.

Порядок дєчєвнїй:

- 1) Відчитанє протоколє з послїднїх зборїв.
- 2) Звіт і билєнс за 1915 і 1916 рїк.
- 3) Вєскн членїв.

В случєю, наколи би не явилєо са в означєнїм часї вимаганє статутом чїсло членїв, відбудуть ся зборї того самогє дня о 5. год. вєчєр бєз огляду на чїсло прїсєутнїх членїв.

187 1—3

Рада Надзїраюча.

ВЕЛИКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СПІВАНІК

НАША ДУМА

зладив АНТІН ГАПЯК.

(Другє виданє справленє і побільшенє)

182 пісєнь. 200 колємонєв.

Піснї подїленї на шість груп:

- I. Патріотичні і політичні (21 пісєнь).
- II. Історичні (19 пісєнь).
- III. Становї: а) козацькї (17 пісєнь), б) чумашькї (7 пісєнь), в) бурлацькї (7 пісєнь), г) опришківськї (3 піснї), д) побутовї (18 пісєнь).
- IV. Сїчовї, сохільськї, стрїлєцькї (26 пісєнь).
- V. Любовнї (64 пісєнь).
- VI. Коломїєвкї (200 пісєнь).

Окладинчє Спїванїка прикрашує гарна вїєстє, виготовленє арт. малярєм Буцманюком а першєу сторєну образєць „Вїзд Б. Хмєльницького до Київє“ (відбитка звїєсного великого кольєрєваного образа артїста малярє М. Івєсюка) та крємї сього при початку і при кінцї кожної групи, умїщенє гарна відповідно дїбра на ілюстрація.

Цїна спїванїка „Наша дума“ **К 2 80** (справленє в полєтнє К 4 50).

Сєй великий Спїванїк можна набути також окремими чєстєями.

а імєнно: чєсть перша п. з.:

„НАША СЛАВА“

у якїй помїщенї піснї патріотичнї і політичнї, історичнї, становї, сїчовї, сохільськї і стрїлєцькї.

Спїванїк „Наша слава“ коштує **К 1 40.**

чєсть друга п. ч.:

„Наша пісня“

мїєтїть піснї любовї і колємїєвкї. Спїванїк „Наша пісня“ коштує **К 1 40.**

Хто не може набути великого спїванїка „Наша дума“ за **К 2 80**, нехай замовить собі спїванїк „Наша слава“ або спїванїк „Наша пісня“ за **К 1 40.**

На звичайну передїлку поштову треба дєдати 30 сотиків а на поручєну 65 сот.

Замолєнє і рїаночєно грошї треба вєєслати під адресєю:

Канцєлярїя тов. „Прєс вїта“

Львів, Рїанок ч. 10.